

Tomasz Kawski

Życie muzyczne Koronowa w latach 1945-2005

W historii Koronowa życie muzyczne w okresie powojennym pozornie odgrywało rolę marginalną. Wniosek ten możnaby wysnuć na podstawie analizy dostępnej literatury przedmiotu. Na jej łamach nie występują wzmianki o środowiskach czy instytucjach, które rozwijałyby zainteresowania muzyczne mieszkańców miasta. Miasta niewielkiego, liczącego w 1946 roku nieco ponad 4,7 tys. osób, a współcześnie około 10,8 tys. Stwierdzenie, jakoby Koronowo było „pustynią” muzyczną wymaga weryfikacji. Kwerenda archiwalna pozwala stwierdzić, że działało co najmniej kilkanaście organizacji i kilka środowisk, które promowały muzykę i organizowały różnorodne imprezy z jej udziałem. Ich aktywność była pochodną przemian politycznych i społeczno-gospodarczych jakie zachodziły w powojennej Polsce. Stąd można podzielić ten okres na kilka podokresów. Pierwszy do końca lat 40., kolejny obejmuje okres od lat 50. do końca 80. i ostatni lata 90. do chwili obecnej. Każdy miał swoją specyfikę i dynamikę przemian.

Okres do końca lat 40.

W okresie 1945-1949/50 można wskazać na dwa podstawowe środowiska, które w swojej działalności odwoływały się do szeroko rozumianej kultury muzycznej. Powstanie pierwszego wiązało się z oddolnymi, społecznymi inicjatywami. Ich uczestnicy najczęściej nawiązywali do struktur instytucjonalnych działających do września 1939 roku. Kolejne było kształtowane odgórnie „na zamówienie” nowej ekipy rządzącej. W okresie tym współistniały, i w ograniczonym stopniu współpracowały, oba środowiska. Względnie szybkie umocnienie się totalitarnego systemu spowodowało, że tolerowanie pluralizmu w końcu lat 40. stało się zbędne.

Jako pierwsze w Koronowie zaczęły powstawać organizacje inspirowane przez środowiska polityczne lub zawodowe ale nierozzerwalnie związane z programem PPR a następnie PZPR. Istotny wpływ na ich działalność wywierała obecność licznych formacji wojskowych, które stacjonowały w Koronowie i okolicach. Ich liczbę możemy szacować od kilkunastu tysięcy w 1945 roku do kilku w 1947 roku. Przyjeżdżające wojskowe zespoły artystyczne Armii Czerwonej czy Ludowego Wojska Polskiego [dalej: LWP] występowały tak dla wojska jak i ludności cywilnej. Ta ostatnia uczestniczyła w imprezach organizowanych w Świetlicy Międzyorganizacyjnej, która rozpoczęła działalność 17 VI 1945 roku. Obok niej zaczęto tworzyć w czerwcu 1945 roku

chór, który jednak nie rozwinął działalności¹. Część imprez o charakterze otwartym, w okresach wiosenno-letnich, odbywała się w sali widowiskowej „Grabina” w miejscowym parku. Jednak czasowo odstąpiono od tej praktyki ze względu na awantury jakie wywoływali żołnierze LWP, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego [dalej: KBW], Straży Więziennej [dalej: SW]. Zaczęto organizować zamknięte imprezy dla członków poszczególnych organizacji. Jednak i one często kończyły się przedwcześnie. Jedną z nich, zorganizowaną przez Klub Kajakowców, żołnierze KBW rozpędzili 7 IV 1947 roku, inną zorganizowaną przez Związek Pracowników Leśnych i Przemysłu Drzewnego 26 IV 1947 roku. Tym razem KBW towarzyszyła SW. W dniu 24 VI 1947 roku podczas zabawy ludowej zorganizowanej z okazji Dnia Święta Morza awanturował się oficer bydgoskiego Urzędu Bezpieczeństwa. Szereg awantur z udziałem LWP na zabawach i wieczorkach ludowych odnotowano jesienią 1945 i wiosną 1946 roku².

Pierwsze informacje o odradzaniu się społecznych inicjatyw związanych z życiem muzycznym pochodzą z początków 1947 roku. Kilka miesięcy wcześniej zebrało się grono przedwojennych członków chóru Towarzystwa Śpiewu im. Św. Cecylii (podobne chóry istniały w Ślesinie – Chór Kościelny „Św. Grzegorza”, w Byszewie – Chór Kościelny „Św. Cecylii”), które postanowiło wznowić działalność. Początki jego istnienia w Koronowie sięgały 1902 roku. Towarzystwo podlegało Pomorskiemu Związkowi Śpiewaczemu w Toruniu i Okręgowi Pomorskiego Związku Śpiewaczego nr II w Bydgoszczy. Miejskowe władze uznały, że członkowie zarządu cieszyli się dobrą opinią, działalność miała „charakter kościelno-świecki” stąd uznano jego istnienie za pożądane tym bardziej, że był to jedyny chór w mieście. Formalnego zgłoszenia dokonano 17 III 1947 roku. Prezesem Koła był miejscowy organista Franciszek Dorawa, sekretarzem Gabriela Nowacka. Nieformalną opiekę sprawowali kolejni wikariusze. Chór miał charakter mieszany. Zrzeszał początkowo 25 członków, niebawem liczba ta wzrosła do 30-32. Rekrutowali się oni głównie z robotników i przedstawicieli prywatnego rzemiosła. W 1947 i 1948 roku informowano, że chór występował w niedzielnych nabożeństwach oraz w czasie świąt kościelnych i we wszystkich imprezach świeckich jakie organizowano w mieście. Utyskiwano nawet, że z przedwojennego bardzo bogatego repertuaru wykonywano niewiele utworów, ponieważ wszystkie zbiory nutowe zdeponowane we własnej bibliotece zostały w 1939 roku spalone przez Niemców. W 1948 roku chór wystąpił podczas Święta Młodzieży Szkolnej w Grabinie, akademii ku czci generała Karola Świerczewskiego, pogrzebie ekshumowanych zwłok z Buszkowa, na dwóch koncertach w sali „Grabina”, dwóch wykładach i odczytach Szypczyńskiego, sekretarza Sądu Grodzkiego w Koronowie: *O zdrowiu młodzieży* i *O demokratycznej Polsce*. Mimo zmiany

¹ Archiwum Państwowe w Bydgoszczy [dalej: APB], Starostwo Powiatowe Bydgoskie 1945-1950 [dalej: SPB], sygn. 717, *Sprawozdania sytuacyjne za rok 1945*; APB, Wydział Powiatowy w Bydgoszczy 1945-50, sygn. 15.

² APB, SPB, sygn. 720, *Sprawozdania sytuacyjne za rok 1947*; sygn. 717, *Sprawozdania sytuacyjne za rok 1945*.

(w styczniu 1949 roku) nazwy na Pomorski Związek Śpiewaczy, Koło Śpiewacze im. Św. Cecylii Koronowo nie uchroniło się przed likwidacją, czego domagał się Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Bydgoszczy od początków 1949 roku. Starosta stosowną decyzję podjął 9 IV 1949 roku³. Chór odrodził się w latach 90. jako Chór Parafialny „Cecylia”⁴. Pewien wkład w propagowanie muzyki wnosił Koronowski Klub Kajakowców istniejący od 31 VII 1945 do 21 X 1948 roku⁵.

Likwidacja społecznych organizacji zajmujących się propagowaniem muzyki bezpośrednio czy pośrednio wprowadziła monopol państwa, które wyznaczało kierunki jej rozwoju. Skutkiem była ścisła kontrola i instrumentalne traktowanie kultury na potrzeby propagandy partyjno-państwowej z jednej strony, a z drugiej stworzenie podstaw instytucjonalnych, które w wielu przypadkach funkcjonują do dziś. Inną kwestią pozostaje ocena jakości i poziomu propagowanej w ten sposób kultury.

Okres 1950-1989

Muzyka w tym okresie zawsze była wykorzystywana podczas oficjalnych uroczystości państwowych i partyjnych. Jej udział ograniczał się najczęściej do wykonywania kilku „standardów” śpiewaczych. Jednym z obowiązkowych i wykonywanych zawsze i wszędzie była *Międzynarodówka*. Przykładem może służyć program uroczystego posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej w Koronowie w dniu 22 VII 1951 roku, na który składały się: referat poświęcony pamięci Feliksa Dzierżyńskiego w związku z 25. rocznicą zgonu (został przez słuchaczy „przyjęty entuzjastycznie”), referat poświęcony 7. rocznicy powstania Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Odśpiewanie *Międzynarodówki* zakończyło posiedzenie i początkowało występy artystyczne z udziałem dzieci z półkolonii przy Szkole Podstawowej, na które składały się tańce narodowe, deklamacje i kilka pieśni patriotycznych⁶. Podobny przebieg miały inne rocznicowe imprezy: Święto 1 Maja, Dnia LWP, rocznic Rewolucji Październikowej, powstania Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa. Jediną innowacją w następnych latach były przemarsze ulicami miasta orkiestry wojskowej lub milicyjnej⁷. Bardziej rozbudowaną oprawę artystyczną miały obchody Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, które organizowano od 7 XI do 7 XII. W 1952 roku w Koronowie z tej okazji zorganizowano akademię powiatową, 4 odczyty prelegentów Wojewódzkiego Zarządu Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej, koncert orkie-

³ APB. Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Bydgoszczy, sygn. 1425; APB. Urząd Wojewódzki Pomorski w Bydgoszczy 1945-1950, sygn. 902, 915, 916.

⁴ Archiwum Parafii Rzymsko-Katolickiej Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Koronowie [dalej: AP].

⁵ APB, SPB, sygn. 46, 65, 122, 717, 838.

⁶ APB. Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Koronowie [dalej: PMRN], sygn. 30.

⁷ APB. Miejsko-Gminny Komitet Frontu Jedności Narodu w Koronowie, sygn. 5.

stry wojskowej, 12 akademii i 27 odczytów w zakładach pracy. Przez cały miesiąc w kinie „Brda” wyświetlano filmy radzieckie. Udekorowano także miejscowy cmentarz żołnierzy radzieckich⁸.

Bardziej rozbudowaną oprawę artystyczną zyskały oficjalne imprezy organizowane od roku 1955. Przyczynił się do tego nie lepszy gust artystyczny lokalnych władarzy, lecz doraźne zapotrzebowanie polityczne. Czynnikiem, który zmotywował władze były plany ulokowania w Koronowie siedziby nowego powiatu. Jednym z argumentów za tą lokalizacją miała być istniejąca „baza” kulturalna. Ponieważ ta została zlikwidowana kilka lat wcześniej należało ją w trybie pilnym odbudować. Zapadły decyzje o stworzeniu lub rozbudowie instytucji służących rozwojowi kultury. Tendencje te zyskały nowe wsparcie wraz z odwilżą polityczną, jaka nastąpiła w kraju w 1956 roku.

W oddanym 1 X 1955 roku Spółdzielczym Domu Kultury powstał m.in.: zespół pieśni i tańca, zespół mandolinistów i teatr kukiełkowy. Przygotowywano bazę dla orkiestry dętej⁹. Ta ostaną powstała w 1956 roku. Jej pierwszym dyrygentem był Szynalski a następnie Weber¹⁰. Orkiestra od połowy lat 60. zaczęła tracić członków. Powód był błahy. Instruktor muzyki zaprzestał naboru nowych członków i nie organizował szkoleń dla młodzieży. W konsekwencji członkowie orkiestry składali się głównie z ludzi w podeszłym wieku. Brak kadr sprawił, że czasowo zaprzestała działalności w początkach lat 70. Orkiestrę odbudowano w 1977 roku¹¹. Niezależnie od Domu Kultury w połowie lat 50. działały: Zespół Artystyczny Spółdzielni Pracy Branży Skórzanej, Zespół Młodzieżowy Szkoły Licealnej w Koronowie¹². Występowały głównie w Koronowie, Bydgoszczy i miejscowościach powiatu bydgoskiego¹³. Trwały prace nad stworzeniem Powiatowego Zespołu Pieśni i Tańca Powszechnej Organizacji Służba Polsce z siedzibą w Koronowie¹⁴. Na sferze organizacyjnej jednak porzeczano.

Ożywienie tempa przemian kulturalnych nastąpiło w Koronowie w latach 70. Zjawisko to było pochodną zmian politycznych wraz z przejściem władzy przez Edwarda Gierka oraz czynnikami lokalnymi: rozbudową przemysłu, infrastruktury miejskiej, szkolnictwa. Powoli dawały o sobie znać, choć na szerszą skalę dopiero w latach 80., inicjatywy społeczne („oddolne”). Kontrolę formalnie nadal sprawowały struktury państwowe. Jednak jej zakres był, w porównaniu z okresem poprzednim, mniejszy a możliwości wyrażania własnego „ja” w postaci ekspresji artystycznej większe. Zjawiska te znajdowały swój wyraz m.in. w życiu muzycznym.

⁸ APB, PMRN, sygn. 36.

⁹ APB, PMRN, sygn. 30. *Protokół nr XII/55 z 28 grudnia 1955.*

¹⁰ APB, PMRN, sygn. 30.

¹¹ APB, PMRN, sygn. 12, 42; „Ilustrowany Kurier Polski” nr 164, 1977, s. 4.

¹² APB, PMRN, sygn. 30. *Protokół nr 8/56 z 21 lipca 1956.*

¹³ APB, PMRN, sygn. 39.

¹⁴ APB, PMRN, sygn. 30.

Najważniejszą rolę nadal odgrywał Spółdzielczy Dom Kultury, w którym zatrudniano instruktorów: muzyki, fotografii i kulturalno-oświatowego. Na wyposażenie placówki składały się: projektor filmowy 16 mm, magnetofony, radiola, telewizor, sprzęt fotograficzny, ciemnia fotograficzna i znaczne ilości sprzętu muzycznego. Codziennie działała czytelnia prasy, pokój gier, sala telewizyjna, ciemnia, kawiarenka „Piwnica”. Ta ostatnia została oddana pod opiekę Związku Młodzieży Socjalistycznej. Kawiarenka dwa razy w tygodniu organizowała „wieczorki przy taśmach magnetofonowych”. W końcu 1970 roku powstał Klub Muzyki Młodzieżowej. Jego członkowie spotykali się raz w tygodniu. Odtwarzano najnowsze nagrania muzyczne oraz odbywały się „Prezentacje Recytatorów”. Nagrania poprzedzano krótkimi prelekcjami o danym wykonawcy, zespole i gatunku muzycznym. Członkowie koła recytatorskiego brali udział w powiatowych i wojewódzkich konkursach recytatorskich. Dwóch solistów wystąpiło w „Konkursie Powiatowym Piosenki Radzieckiej”, gdzie zdobyli 3 i 4 miejsce. Zespoły muzyczne działające przy Spółdzielczym Domu Kultury (zespół rytmiczny, orkiestra dęta, zespół gitarowy, szkoła elewów na instrumenty dęte, teatr poezji, klub muzyki młodzieżowej „Jaga”) brały udział w Przeglądzie Zespołów Muzycznych organizowanych przez Zarząd Okręgu Związków Zawodowych Spółdzielczości Pracy. W Domu Kultury organizowano koncerty i recitale np.: Edwarda Hulewicza, Ireny Eichlerówny, Kazimierza Budzkiego, Wojciecha Siemiona, Cezarego Owerkowicza, Ryszarda Piarskiego, grupy muzycznej „Fox Bomedium”. Powodzeniem cieszyły się monodramy Ryszarda Filipskiego *Co jest za tym murem* i Andrzeja Salawy *Szkoła Janczarów*. Raz w miesiącu odbywały się „Spotkania z Piosenką”, podczas których prezentowano głównie „piosenki zaangażowane”¹⁵. W styczniu 1981 roku przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury powstał zespół „Meteor”. Opiekę nad nim sprawował Andrzej Koziański. W pierwszym składzie znaleźli się: Grzegorz Knapiński, Stanisław Gliszczyński, Jacek Maćkowiak, Zbigniew Oparka. Zespół w 1981 roku zajął I miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Wokalnych¹⁶.

Amatorski ruch muzyczny i teatralny rozwijał się także w koronowskich szkołach. Przy Technikum Mechanizacji Rolnictwa działał teatr poezji i klub recytatorski, przy Zakładzie Wychowawczym – koło recytatorskie i zespół wokalny, przy Liceum Ogólnokształcącym – zespoły: recytatorski i muzyczny. Większe przedsiębiorstwa tworzyły świetlice zakładowe („Ponar Remo”), przy których działały zespoły muzyczne np. „Pawoss”, „Feniks”¹⁷. Drobne imprezy, głównie taneczne, odbywały się w kawiarni „Małgosia”, Klubie „Ruch”¹⁸.

¹⁵ APB. PMRN, sygn. 12.

¹⁶ „Tematy Koronowskie”, 1993, nr 2.

¹⁷ APB. Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Koronowie (KM-G PZPR), sygn. 115/III/4, *Program Rozwoju Kultury w Mieście i Gminie Koronowo na lata 1976-1980*; „Ilustrowany Kurier Polski” nr 226, 1973.

¹⁸ „Ilustrowany Kurier Polski” nr 226, 1973; nr 164, 1977.

Przykładem odradzania się społecznych inicjatyw, było utworzenie w drugiej połowie lat 70., a istniejącej do dziś, kapeli „Spółka z Zaułka”¹⁹. Najbardziej znaczącym wydarzeniem było utworzenie z inicjatywy Tadeusza Multańskiego w końcu 1976 roku Towarzystwa Miłośników Ziemi Koronowskiej. Rok później w maju zorganizowano „Dni Koronowa”. W ciągu 8 dni odbyło się 50 imprez. W 1978 roku zorganizowano już „Dni Ziemi Koronowskiej”²⁰. Imprezy te odbywają się do dziś. Mają coraz bogatszą oprawę muzyczną dzięki ich ulokowaniu w wybudowanym w latach 70. amfiteatrze mogącym pomieścić 1500 osób. Mimo, że wskazywano na złe warunki sceniczne i złą akustykę, jednak obiekt – z braku lepszego – użytkowano. W programie „VIII Dni Ziemi Koronowskiej” w dniach 9 V - 3 VI 1984 znalazły się m.in.: występ zespołów wokalnych i muzycznych: „Feniks”, „Pawoss”, kapeli „Spółka z Zaułka”, zespołu tanecznego z Karolewa (19 V), zespołu muzycznego „Kredyt” i Zespół Pieśni i Tańca z Czerska (27 V), Zespołu Pieśni i Tańca z Domu Kultury w Nakle (2 VI) i koncert z dykcją zespołu „Opium” (3 VI)²¹.

Okres 1990-2005

Środowiska promujące muzykę przeszły w tym okresie znamiennej ewolucję. Zmiany gospodarcze spowodowały, że zakłady pracy stopniowo zaczęły wycofywać się z udzielania finansowego wsparcia. Pojawiły się nowe np. Koronowskie Stowarzyszenie Rozwoju Turystyki „Szczęśliwa Dolina”, Klub „Spik” lub kontynuowały swoją działalność istniejące wcześniej: Miejsko Gminny Ośrodek Kultury w Koronowie, Towarzystwo Miłośników Ziemi Koronowskiej. Istotny wkład wniósł Kościół. Także władarze miasta, wraz z reformą administracji samorządowej, zaczęli w większym stopniu angażować finanse upatrując w tym nowe możliwości promocji miasta i okolicy.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury organizował cykliczne imprezy w postaci: „Muzycznych Wigilii”, „Mini Playbacku”, „Festynu Majowego”, Dnia Dziecka, Dnia Kobiet, Dożynek. Odbyły się przy wsparciu Ośrodka „Szuwarowe Szanty”, „Kujawsko-Pomorski Młodzieżowy Przegląd Piosenki” (2005), „Festiwal Kapel Podwórkowych” (2005), „Koncert Rock i Hip-Hop” (2004) czy kolejne finały „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”. Dalej prowadzone są zajęcia nauki gry na instrumentach klawiszowych. Przy Ośrodku nadal działa orkiestra dęta pod kierownictwem Mirosława Kordowskiego i Wiesława Bartniczaka oraz Koło Taneczne.

Prywatnymi inicjatywami było założenie w 2004 roku Klubu „Spik”, który promuje najnowsze trendy muzyczne z udziałem DJ-ów z Polski i zza granicy.

¹⁹ „Ilustrowany Kurier Polski” nr 164, 1977, s. 4.

²⁰ APB, KM-G PZPR, sygn. 115/III/5; Szerzej: G. Myk, *25 lat Towarzystwa Miłośników Ziemi Koronowskiej 1976-2001*, Koronowo 2001.

²¹ APB, KM-G, PZPR, sygn. 115/III.

Działają także zespoły muzyczne „Meteor” i „Twister” czy kapela „Koronowiaczy”. Współpraca Urzędu Miasta, Stowarzyszenia „Szczęśliwa Dolina” i Towarzystwa Miłośników Ziemi Koronowskiej zaowocowała „Festynem Cysterskim i bitwą pod Koronowem”. Pierwsza impreza tego typu odbyła się w pierwszych dniach lipca 2003 roku, kolejne w 2004 i 2005 roku. Podczas ich trwania obok wątków batalistycznych związanych z inscenizacją bitwy z Krzyżakami pod Koronowem w 1410 roku, promowaniem i upowszechnianiem wiedzy o „Cysterskim Szlaku” w Koronowie i okolicach, wiedzy z zakresu kultury materialnej dawnych wieków ważną rolę odrywały występy zespołów muzyki dawnej np. 3 VII 2005 roku inscenizację poprzedziła msza św. rycerska w kolegiacie koronowskiej z *Bo-gurodzicą* i chorałem gregoriańskim w wykonaniu alumnów Seminarium Duchownego z Pelplina.

Jedną z najważniejszych imprez stojących na wysokim poziomie artystycznym, które pojawiły się w Koronowie, były „Mariackie Wieczory Kameralne”. Geneza ich powstania sięga późnej jesieni 1998 roku. Miejscowego ks. proboszcza Henryka Pilackiego odwiedził koncertmistrz Gedymin Grubba z Gdańska. Wypróbował organy w kolegiacie i uznał, że instrument jak i akustyka kościoła zasługują na wyeksponowanie. Pierwszy koncert odbył się w lipcu, a kolejny w sierpniu 1999 roku. Organizacją imprezy zajęła się miejscowa Parafia Rzymsko-Katolicka Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Za stronę muzyczną odpowiadał początkowo Gedymin Grubba a następnie warszawianin Leszek Mateusz Gorecki. W kolejnych latach organizowano rokrocznie po dwa koncerty w lipcu i dwa w sierpniu. Podstawową rolę odgrywają koncerty organowe. Uzupełniają je występy kameralne z udziałem solistów i instrumentów: trąbki, skrzypiec, wiolonczeli, fletni Pana, fletu. Wykonywany jest głównie repertuar klasyczny z różnych epok, choć dominują utwory Bachów, Haendla, Beethovena, Vivaldiego. W kolegiacie wystąpili organiści: Roman Grudzień, Gedymin Grubba, Marietta Kruzel-Sosnowska, Leszek Mateusz Gorecki, Krzysztof Czerwiński, Krzysztof Drzewiecki, Karol Hilla, Michał Wachowiak, Jan Garbacz; śpiewacy: Zofia Kotlicka-Wiersztorft, Michał Czekala, Karolina Orchowska; soliści: Grigorij Agratina z Kijowa, Marcin Łukaszewski, Paweł Grubba, Zbigniew Zygmunt, J. Woszczyk-Garbacz, „Gdańskie Trio Stroikowe”. Niezależnie od tych imprez gościnnie występują w różnych terminach chóry z kraju jak i zagranicy np. z Węgier. Dwukrotnie występowali artyści uczestniczący w Festiwalu Młodych Organistów i Wokalistów im. ks. Jerzego Popiełuszki. Rokrocznie organizowane są występy z okazji Święta Niepodległości²².

²² Opracowano na podstawie: AP; Izby Pamięci przy Punkcie Informacji Turystycznej w Koronowie oraz „Tematów Koronowskich”.